

VLOS

krant

VLOS komt op voor elke migrerende mens in nood

foto: De uitgebreide stand van VLOS op de Wereldmarkt van Villa Pace (editie 2010). Lees verder op p2 en p4.

Vrijwilligers, het kloppende hart van VLOS

Veertien jaar terug werd VLOS opgestart door een groep vrijwilligers met een hart voor mensen op de vlucht. Anno 2011 is VLOS een organisatie met een brede werking en een stevig fundament, om te beantwoorden aan de basisbehoeften van vluchtelingen die familie, vrienden en bezittingen achterlieten – op zoek naar een betere en veilige toekomst.

Wat begon met een 'wafelbak' voor vluchtelingen, is nu uitgegroeid tot een VLOScentrum waar dagelijks naar de meest uiteenlopende noodvragen geluisterd wordt. Al snel werden de VLOSbazar en de VLOS-kruidenier opgestart, twee belangrijke sociale projecten van VLOS. Hier werken Belgen én vluchtelingen intensief samen. Vooral voor de vluchtelingen is dergelijk vrijwilligerswerk heel belangrijk. Hij/zij verricht nuttige taken en voelt zich geapprecieerd én mentaal sterker. Vrijwillig de handen uit de mouwen steken is een handig hulpmiddel om Nederlands te leren en bovendien ontstaan er sterke vriendschaps-

banden. En toch mag het niet. De wetgever verbiedt asielzoekers om vrijwilligerswerk te verrichten, tot ze vrijgesteld zijn van een arbeidskaart. Ongehoord!

Vrijwilligers van VLOS organiseren Nederlandse lessen, PC-initiaties, ontspanningsactiviteiten, etcetera. Sinds eind 2006 is er de hele week permanentie in het VLOScentrum. Elk jaar wordt het moeilijker om alle vragen te beantwoorden, wegens de hoge vraag en de toenemende complexiteit. Als vrijwilliger starten bij VLOS is niet altijd makkelijk. Maar eens je je draai kan vinden, krijg je er veel voor terug.

Bij VLOS kom je in contact met de hele wereld, je kan heel veel betekenen voor mensen die het moeilijk hebben. Bovendien kan je meedraaien in een dynamisch team vol enthousiaste vrijwilligers. Iets voor jou? Neem meteen contact op met het secretariaat van VLOS, via info@vlos.be of via 03 766 29 13.

JOZEF HERTSENS (Coördinator VLOS)

herfsteditie nr. 80
trimestrieel
jaargang 14/2011

'Vrijwilligerswerk'

Wetgever verbiedt vluchtelingen en asielzoekers vrijwilligerswerk te verrichten. p2

Kinderen Zonder Papieren

Ontleen de nieuwe fototentoonstelling! p2

Agenda

Schrijf je in voor de VLOS-familie-brunch op 9 oktober. p3

Villa Pace

Terublik op een geslaagde aanwezigheid van VLOS op Villa Pace. p4

Wetgever verbiedt vluchtelingen en asielzoekers vrijwilligerswerk te doen

Vrijwilligerswerk in de illegaliteit

IEDEREEN DIE WEL EENS BIJ VLOS BINNENLOOPT, KENT ANAND EN RAMESH. ONZE TWEE NEPALEZEN VERZETTEN DE VOORBIJE JAREN EEN BERG VRIJWILLIGERSWERK VOOR VLOS EN VOOR DE VLUCHTELINGEN IN HET WAASLAND. NIEMAND WIST DAT ZE DE HELE TIJD MET EEN BANG HART WACHTTEN OP REGULARISATIE VAN HUN VERBLIJF. VOLGENS DE ARBEIDSWETGEVING MOCHTEN ZE HELEMAAL GEEN VRIJWILLIGERSWERK VERRICHTEN BIJ VLOS. SINDS KORT HEBBEN ZE ALLEBEI EEN ONBEPERKTE VERBLIJFSKAART IN BELGIË EN MOGEN ZE ZICH EINDELIJK VRIJWILLIG INZETTEN.

Anand is nu tewerkgesteld als 'energiesnoeier' bij Den Azalee. Ramesh is aan de slag bij VLOS (via art. 60). Een prima zaak voor hen, maar heel jammer voor al onze Afghaanse jongens die nog steeds geen officieel vrijwilligerswerk mogen doen. Ruim de helft van de VLOS-vrijwilligers zijn vluchtelingen. Sommigen zitten in de asielprocedure, anderen wachten op regularisatie van hun verblijf.

Wahid is dolgelukkig wanneer hij na zes maanden asielprocedure een arbeidskaart C in handen krijgt. Op zoek naar werk loopt hij alle deuren plat van de interimkantoren in de buurt. Wahid mag nu werken van de overheid, maar officieel mag hij zich nog steeds niet vrijwillig aanbieden bij VLOS of andere organisaties. Een absurde regeling, en dus blijft hij zich ondertussen verder inzetten voor onze VLOS-kruidenier – waar hij trouwens fantastisch werk verricht.

Ahmad stráált als hij mensen kan helpen en bedienen in de VLOSkruidenier.

Hij zorgt ervoor dat de Kruidenier netjes op orde blijft. Nochtans was hij heel depressief toen hij bij VLOS kwam inwonen en hij helemaal niets omhanden had.

Ook de klusjesdienst geeft veel voldoening aan de vluchtelingen van VLOS. Elke morgen staat een groepje vrijwilligers paraat aan het VLOSmagazijn, om er met de bestelwagen op uit te trekken en mensen te helpen. Hetzelfde team is ook de motor achter de opbouw van de Wereldmarkt op Villa Pace. Een groepje van twintig vluchtelingen verzet hemel en aarde om alle kraampjes op tijd op te stellen. En sinds drie jaar runnen onze Ethiopische meisjes er de afwasstand.

Een duidelijke, logische regeling is er niet, maar er is wél een gedoogbeleid. Op een specifieke vraag omtrent het vrijwilligerswerk door niet-Belgen, antwoordde de Minister van Werk in het Parlement: "De ambtenaren die de toegang van vrijwilligerswerk voor vreemdelingen moeten controle-

ren, zijn niet aangesteld." Zo komt het dat nog nooit een vereniging of dienst vervolgd of veroordeeld is voor vrijwilligerswerk uitgevoerd door vluchtelingen of asielzoekers. OCMW's en stadsdiensten staan enkel een vrijwilligersovereenkomst toe als vreemdelingen beschikken over een onbeperkt verblijf – in casu: als ze vrijgesteld zijn van arbeidskaart.

Een ander voorbeeld. Een gezin met drie

Nieuwe fototentoonstelling Kinderen Zonder Papieren

De Beweging voor Kinderen Zonder Papieren en VLOS maakten een kleine tentoonstelling rond het thema 'armoede bij kinderen zonder papieren'. Huisfotograaf Paul De Malsche zorgde voor de foto's, die onder meer huisvesting, opvoeding, crisisopvang, gezondheid, vrije tijd, onderwijs,... in beeld brengen.

Elke foto is voorzien van een korte tekst met uitleg over het beeld in kwestie. De ingekaderde foto's meten 65 x 65 cm en steken in een handige opbergbox. Je kan de foto's ontlenu voor jouw school, organisatie, evenement,... bij de Beweging voor Kinderen Zonder Papieren, via info@kzp.be of via 03 766 29 13.

kinderen, waarvan het zontje ernstig ziek is, wordt om medische redenen tijdelijk geregulariseerd. Mama Dzuljeta wil in de GO-school graag vrijwillige, naschoolse begeleiding geven op woensdagnamiddag. Dit kan/mag niet op een legale manier. Het gezin is veroordeeld tot 'nietsdoen'. De wet verbiedt dit soort vrijwilligerswerk omdat de vakbonden vrezende voor misbruik van vrijwilligerscontracten (om zwartwerk te verdoezelen).

Samen met Vluchtelingenwerk Vlaanderen en enkele gelijkgezinde NGO's voerde VLOS actie om deze problematiek aan de kaak te stellen. We pleiten voor een transparante en werkbare regeling, die tegemoet komt aan de vluchteling/vrijwilliger én aan de organisatie. VLOS is ervan overtuigd dat nieuwkomers sneller hun draai zullen vinden als ze zich vrijwillig kunnen inzetten in onze gemeenschap.

VLOS

VLOS vzw (Vluchtelingen Ondersteuning Sint-Niklaas) is een ongebonden vereniging die zich belangeloos inzet voor vluchtelingen, ongeacht hun ras, taal, religie, politieke overtuiging of land van herkomst. VLOS verleent vooral materiële en administratieve ondersteuning aan vluchtelingen die al langere tijd hier verblijven, ongeacht ze al dan niet over een verblijfsstatuut beschikken.

CONTACT: VLOS vzw, KASTEELSTRAAT 4, 9100 SINT-NIKLAAS, TEL 03 766 29 13, GSM 0477 40 62 19 FAX 03 777 97 76, INFO@VLOS.BE, WWW.VLOS.BE

STEUN VLOS: een financiële gift is meer dan welkom! Voor giften vanaf 40 euro ontvang je een fiscaal attest. Storten kan op het rekeningnummer 000-0000041-41 van Caritas International (Liefdadigheidsstraat 43, 1210 Brussel) met vermelding 'P163 VLOS' of stort rechtstreeks op het rekeningnummer van VLOS: 755-1533254-28 (zonder fiscaal attest).

VLOSkrant

REDACTIE: Kasteelstraat 4, 9100 St-Niklaas, 03 766 29 13, jozef.hertsens@vlos.be

MEDEWERKERS: Jozef Hertsens, Linda Van Handenhoven, Piet Willems, Tilly De Maesschalck

FOTO'S: Paul De Malsche, archief VLOS
EINDREDACTIE & LAYOUT: Filip Polfiet (postpigeon@gmail.com)

VLOSkrant ontvangen? De VLOSkrant verschijnt vier keer per jaar. Heeft u vrienden die graag de krant ontvangen? Sein hun gegevens door aan jozef.hertsens@vlos.be, of telefonisch via 03 766 29 13. Bent u verhuisd? Wenst u uw abonnement stop te zetten? Ontvangt u voortaan graag ook de pdf-versie van de VLOSkrant? Laat het ons weten!

21 september - 2 oktober Campagne Vlaamse Vredesweek

De 22ste Vlaamse Vredesweek loopt van 21 september tot 2 oktober 2011. De nieuwe campagne roept politici op om mee te werken aan een sterk internationaal verdrag dat de wapenhandel moet inperken, ter bevordering van de Millenniumdoelstellingen. Je kan de petitie tekenen op www.vredesweek.be. Op de dezelfde website vind je ook de uitgebreide activiteitenagenda van de Vredesweek-campagne. Ook VLOS ondersteunt de Vredesweek via deelname aan Kultour 2012, een intercultureel festival in Sint-Niklaas. De rode draad van deze editie is 'Making Peace with imagination'. Meer info via www.kultour11.be.

Zondag 9 oktober Familiebrunch

VLOS nodigt iedereen uit voor haar achtste familiebrunch, op zondag 9 oktober. Je bent welkom vanaf 11u in het Koninklijk Atheneum, Parklaan 89 in Sint-Niklaas. Meer informatie vind je in het bijgevoegde inschrijfformulier.

Zondag 9 oktober Meet & Greet Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Op zondag 9 oktober is er 's morgens de Familiebrunch van VLOS, 's namiddags gaat het richting Zuiderpershuis in Antwerpen, voor een meet & greet met Vluchtelingenwerk Vlaanderen. Van 13u30 tot 19u vindt er een waaier aan activiteiten plaats. Op de agenda staan een heleboel boeiende workshops en lezingen. Schrijf je in via www.vluchtelingenwerk.be. Deelname is gratis!

Dinsdag 11 & woensdag 12 oktober Startavonden Welzijnszorg

Tijdens de twee startavonden van Welzijnszorg wordt gefocust op het thema 'Armoede is geen kinderspel!'. VLOS neemt opnieuw deel aan beide startavonden in Gent, met de fototentoonstelling 'Kinderen Zonder Papieren in Armoede' van de Beweging voor Kinderen Zonder Papieren (zie pagina 2 van deze krant). Iedereen welkom op dinsdag 11 en woensdag 12 oktober vanaf 18u45, in de Hogeschool Gent, Campus Schoonmeersen 52, Foyer-Gebouw B. Meer info via www.welzijnszorg.be.

Zaterdag 15 oktober Nationale Netwerkdag AMOS

Het Oecumenisch Netwerk Christenen & Migratie heet iedereen welkom voor een panelgesprek met migrerende jongeren. De Nationale Netwerkdag vindt plaats in De Stroming/ACW, Nationalestraat 111 Antwerpen, vanaf 9u30 tot 12u45. Je kan er deelnemen aan enkele workshops rond politieke campagne-eisen. Meer informatie via www.kms.be.

VLOS kijkt terug op geslaagde editie Villa Pace

Elk jaar zet VLOS op Villa Pace een nieuw thema in de kijker, zoals kunst, cultuur, of kinderrechten. Dit jaar was het de beurt aan de vrijwilligers. De afgelopen vijftien jaar veranderde de samenstelling van onze groep vrijwilligers. Aanvankelijk strandden vooral Afrikanen, Indiërs en Pakistanen in Sint-Niklaas, vervolgens maakten we kennis met Albanese en mensen uit de Balkan. Nu zijn het vooral Afghanen die de vrijwilligersploeg doen draaien.

Tijdens de vorige editie startte VLOS samen met enkele partnerorganisaties uit Antwerpen en Brussel een petitie voor de regularisering van jonge Afghanen. De actie bleek succesvol. Wekelijks slagen enkele Afghaanse vluchtelingen erin om een tijdelijk verblijf met arbeidskaart C te bemachtigen. Ze krijgen geen steun van het OCMW, maar ze mogen wel aan de slag via interimcontracten. Sommigen kregen naderhand zelfs een contract van onbepaalde duur aangeboden.

VLOS gelooft dat vluchtelingen vanuit vrijwilligerswerk kunnen doorgroeien naar een zinvolle toekomst met vast werk. Wie hen tijdens Villa Pace vijf dagen lang in de weer zag, ziet dat deze gemotiveerde jongemannen wel degelijk een toekomst hebben in ons land.

Het is een opsteker dat enkele groepen binnen VLOS nu zelf het initiatief nemen om zich in de kijker te werken op Villa Pace: de Ethiopische vrouwen bouwden een stand uit solidariteit met de hongerepidemie in Somalië, de Afghaanse jongens bemanden een eetstand om hun broeders zonder papieren te helpen. De vrouwen uit de Albanese Gewesten maakten publiciteit voor hun vrouwen- en kinderwerking.

Tenslotte werden ook enkele van onze mensen in de bloemetjes gezet op Villa Pace. Sofa van Bonangana kreeg de vrijwilligerspluim op de Grote Markt. En ook VLOS-vrijwilliger Luc De Wilde kreeg een pluim voor zijn volgehouden engagement bij Leerpunt, waar hij les geeft aan analfabete mensen.

Vrijwilliger in beeld

Linda Van Handenhoven is erbij vanaf het prille begin, bij de opstart van VLOS zo'n 13 jaar terug. Al die tijd was ze razend actief in de werking van VLOS. Gesprek met een onmisbare duizendpoot.

“De aard van de activiteiten binnen VLOS is heel sterk veranderd. Vroeger concentreerden we ons op enkele piekmomenten, nu is er de hele tijd hulpverlening en permanentie in het VLOS-centrum. Naar aanleiding van de Kosovo-oorlog kwam alles in een stroomversnelling. Deze groep vluchtelingen had specifieke noden. Rond deze periode startten we bijvoorbeeld de VLOS-bazar op, waar we sindsdien tweedehands kledij en huishoudspullen aanbieden.

Ondertussen coördineerde ik onder meer de stand voor de Vredesfeesten en de organisatie van het Nieuwjaarsfeest. Verder begeleidde ik een tijdje stagiairs bij hun taken binnen VLOS. Een complexe, maar uitdagende taak. Tenslotte ontferm ik me ook over heel wat educatieve activiteiten. Ik vertegenwoordig VLOS binnen de Raad voor Solidaire Scholen van Bevrijde Wereld, ik geef maatschappelijke vorming aan vluchtelingen en ik werk aan het educatieve aanbod voor scholen, zoals bijvoorbeeld het inleefspel 'Pak je koffers'.

Linda Van Handenhoven

Mijn mooiste ervaring bij VLOS dateert van zo'n tien jaar terug. Ik begeleidde een Ghanese vrouw die een moeilijke situatie ontvluchtte. Toen ze beviel van een dochtertje, vroeg ze of ik me wou ontfermen over het kind. Dankzij de juiste zorgen en ondersteuning is ze er toch in geslaagd om haar kind zelf op te voeden. We hebben nog altijd een heel intense band met elkaar.”

Vrijwilliger worden bij VLOS? Neem contact op via jozef.hertsens@vlos.be of via 03 766 29 13.

opinie

'Het recht op migratie'

Volgens artikel 14 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens is het recht op asiel onbeperkt. Dat klinkt mooi, maar in de praktijk is het niet afdwingbaar. De Europese staten hebben een uitgebreide wetgeving om asiel te weigeren. Desondanks komen wekelijks duizenden mensen aan de grenzen van Europa aankloppen. Mensen riskeren letterlijk alles om te kunnen leven in vrijheid en voorspoed. In de Middellandse zee verdrinken ze in overvolle, gammele bootjes – op weg naar Lampedusa. Mensensmokkelaars verdienen grof geld aan deze praktijken. Toch is er weinig tegen te doen; als ze niet legaal binnenkomen, dan komen ze desnoeds illegaal.

Vervolgens zijn er vier mogelijkheden: ze vertrekken vrijwillig, ze worden onder dwang uitgewezen en gerepatriëerd, ze vragen regularisatie van hun verblijfsituatie aan om humanitaire of medische redenen, of ze blijven hier clandestien en worden “illegaal” – de noodgedwongen oplossing voor veel asielzoekers. Personen op de vlucht voor oorlogsgeweld kunnen – ook al werden ze niet als vluchteling erkend – toch tijdelijk of definitief bescherming krijgen. Deze bescherming is echter beperkt door een streng restrictief beleid. Mensen die willekeurig en wijdverspreid geweld in o.a. Afghanistan, Irak en Somalië ontvluchtten, worden slechts met mondjesmaat toegelaten in ons land. Een onlogische en onterechte aanpak. In België wordt ruim 80% van de asielaanvragers afgewezen, met het verzoek om het grondgebied te verlaten.

Vraag: mogen staten burgers van andere landen de toegang tot hun land ontzeggen, wanneer deze op de vlucht zijn? De algemene consensus houdt in dat vooral politieke vluchtelingen moeten toegelaten worden. Nochtans is de opdeling in politieke en economische vluchtelingen achterhaald. Slachtoffers van burgeroorlogen, natuurrampen en hongersnood moeten ook als vluchtelingen beschouwd worden. Ook mensen in uitzichtloze armoede, zonder menswaardige toekomst, hebben recht om op zoek te gaan naar betere levensomstandigheden.

De toenemende kloof tussen de welvaart in rijke en arme landen – en de in snel tempo toenemende wereldbevolking, hoofdzakelijk in arme landen – is oorzaak van toenemende migratie- en vluchtelingenstromen. In de geest van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens zijn open grenzen de norm. Hebben wij het recht anderen de toegang te ontzeggen tot het welvarende land waarin we toevallig geboren werden? Tegenstanders van “open grenzen” zeggen dat overheden de morele plicht hebben de welvaart van hun burgers te beschermen tegen immigranten die die welvaart bedreigen. Er hoeft echter geen tegenstrijdigheid te bestaan tussen de welvaartsplicht van regeringen en het morele recht op migratie van de minderbegoeden. Zeker is dat immigratie in de westerse wereld de volgende decennia enkel zal toenemen indien we er niet in slagen de rijkdommen van de wereld op een rechtvaardige manier te herverdelen. Maar willen we dat wel?

PIET WILLEMS (vrijwilliger VLOS)